

[J. Chr. Jensen.]

paa dem alle. Selv om Erfaringerne fra Holland jo egentlig ikke skræmmer, tror jeg dog, at Ministeren er her naaet til det rigtige. Den samlede Kommissions Indstilling gaar jo ogsaa ud paa, at der oprettes et saadant teknisk og praktisk kyndigt Bygningsraad, som skal være til Raadighed for Rigsdagen, for Finansudvalget og Centraladministrationen og for øvrigt være raadgivende, hvor man maatte ønske det. Jeg tror, at dette Raad alene ved sin Eksistens vil anspore til den yderste Økonomi og Paapasselighed, og et saadant sagkyndigt Raads Skøn har vi hidtil manglet; naar en Arkitekt, hvad enten det er en af Bygningsinspektørerne, eller det er en fremmed Arkitekt, udfører Bygningsarbejde for Staten, skal dette Raads Eksistens anspore ham til den Forsigtighed, som Staten er økonomisk interesseret i. Og med den Sænkning, som Raadet faar, tror jeg ikke, det vil gaa hverken Arkitekter eller Ingeniører for nær, men det vil naturligvis have sit Ansvar overfor Staten. I det hele taget tror jeg, det hele vil udvikle sig paa en Maade, som alle kan være tjent med.

Gennem dette Raad, som er uafhængigt og sagligt, vil Rigsdagen og andre faa den sagkyndige Bistand, man hidtil har savnet. Man vil maaske sige, at ogsaa de nuværende Bygningsinspektører kan føre en saglig Kontrol. Ja, det kunde de, hvis de ikke selv udførte Statens Byggeri. For øvrigt maa jeg sige, at det hidtil har været næsten en Koncession for Bygningsinspektørerne at bygge Statens Ejendomme, og det er efter min Formening en uheldig Ordning; der maa ogsaa gives andre dygtige Arkitekter Adgang til at bygge Statsbygninger. Man vil maaske indvende, at det ogsaa nu og da sker, og man kan jo henvise til Nationalmuseet og enkelte andre Bygninger, men det er kun Undtagelser, der egentlig bekræfter Regelen. Naar Bygningsinspektøren selv skal tegne og kalkulere og lede hele Opgørelsen, mangler der jo det Led, som man i Almindelighed kalder Bygherren, og hans Indseende er Staten alt for stort et Væsen til at kunne øve uden at have et saadant sagkyndigt Raad til Hjælp.

Men ogsaa Arkitekter og Ingeniører maa i høj Grad glæde sig over, at dette Raad tilvejebringes, thi som Forholdene er i Øjeblikket, staa de ganske overordentlig svagt overfor de ofte meningsløse Krav, der stilles til dem baade fra Embedsmændenes, fra Brugernes og fra andre Sider; den Bygningsinspektør, som skal udføre et Statsarbejde, staaer meget svagt overfor den Departement

schef eller Kontorchef, Sagen sorterer under, eller f. Eks. den Rektor, der skal bruge Bygningen, og maa ofte gaa ind paa at opfylde Krav, som han faktisk selv er imod. Der rettes derfor ofte en urimelig Kritik mod Arkitekterne, Kritikken skulde faktisk vendes andre Steder hen end mod Arkitekten. I disse Forhold vil Arkitekterne altsaa i dette Raad kunne faa en uhyre Støtte, som de hidtil har manglet.

Endvidere har Arkitekter og Ingeniører selvfølgelig Krav paa at blive bedømt paa en loyal og retfærdig Maade; dette sker ikke altid, vi har jo set mange Tilfælde af en meningsløs Mistæneliggørelse af baade Arkitekter og Ingeniører. Det er imidlertid hele det nuværende System, der indbyder til Mistænksomhed, og den vil man komme bort fra, naar vi faar et sagkyndigt Raad, for hvilket de forskellige Krav har været forelagt. Paa den anden Side maa Arkitekter og Ingeniører selvfølgelig finde sig i at komme under en saadan sagkyndig Kontrol; det kan fornuftigvis ingen undslaa sig for.

Efter § 4 oprettes der et Statsbygningskontor, og her er det Meningen at koncentrere hele Bygningsvæsenet. Her skal Erfaringerne samles, herfra skal Kontrollen øves, her skal alle Oplysninger kunne faas; her skal kort sagt alt det samles, som i Øjeblikket findes spredt over hele Landet, og som Staten hverken har Krav paa eller Mulighed for at faa, fordi det ligger ude omkring paa forskellige Kontorer hos Bygningsinspektører og Arkitekter. Selvfølgelig vil Staten aldrig kunne tilvejebringe den Statistik og de Oplysninger, der skal bygges videre paa, saa længe dette Materiale ligger derude. Kommer der en ny Bygningsinspektør eller en ny Arkitekt, skal han begynde paa bar Bund, og det at skulle begynde paa bar Bund i disse Forhold koster mange Penge, som altsaa vil kunne spares, naar tidligere Erfaringer er samlet paa det nævnte Kontor. Kontoret skal endvidere staa til Raadighed for enhver, selv om han ikke er Bygningsinspektør, der bygger for Staten.

§ 5 bestemmer, hvornaar Raadet skal spørges, og det fremgaar af Bemærkningerne, at Honorarerne for Fremtiden skal fastsættes paa Forhaand. Jeg takker Ministeren, fordi han har sat dette ind i Bemærkningerne, thi naar Honorarerne til Arkitekter og Ingeniører fastsættes i Forvejen, bliver megen Mistæneliggørelse afværget. Honorarerne saavel for Arkitekter som for Ingeniører fastsættes nu efter Bygningens Opførelsessum, et Forhold, som i sig selv er fuldkommen urimeligt, det er fuldkom-